

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Legea nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, la Capitolul II, Secțiunea a 2-a, conține reglementări privind documentul pe baza căruia se exercită dreptul de vot, respectiv, **cartea de alegător**.

În aplicarea acestei legi au fost emise alte acte normative privind cartea de alegător, după cum urmează:

-Hotărârea Guvernului nr.729/1992 privind organizarea activității de întocmire și eliberare a cărții de alegător;

-Hotărârea Guvernului nr.758/1993 pentru aprobarea Metodologiei privind întocmirea și eliberarea cărților de alegător;

-Hotărârea Guvernului nr.472/1996 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.729/1992 privind organizarea activității de întocmire și eliberare a cărții de alegător și a Metodologiei privind întocmirea și eliberarea cărților de alegător, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.758/1993.

Aplicarea prevederilor legale privind cărțile de alegător, începută în anul 1993, nu s-a finalizat nici până la această dată.

Utilizarea modelului actual al cărții de alegător prezintă mari dezavantaje:

-pot fi falsificate cu ușurință, fiind lipsite de elemente de control și siguranță;

-se pot deteriora rapid, datorită calității inferioare a materialului din care sunt confecționate;

-completarea și distribuirea către titulari s-a făcut în mod diferit la nivelul țării, în sensul că, în unele județe, cărțile de alegător au fost întocmite de societățile de servicii informatice la imprimantă ori au fost dactilografiate, eludându-se astfel dispozițiile legale potrivit cărora întocmirea cărții de alegător se face cu litere cursive, scrise citeț, folosindu-se cerneală sau pastă albastră ori neagră;

-faptul că acțiunea de eliberare a cărților de alegător nu a fost finalizată, crează posibilitatea ca un număr însemnat de cetățeni să nu le mai dețină, pe considerentul că nu mai sunt utile, întrucât nu au fost folosite la alegerile din luna noiembrie 1996.

Toate aceste argumente conduc la concluzia potrivit căreia cadrul legislativ actual nu conferă protecție organizării și desfășurării procesului electoral și, deci, la necesitatea elaborării unui nou model al cărții de alegător, care să conțină elemente de siguranță și control și să poată fi întrebuintată inclusiv la alegerile locale.

Modelul nou trebuie să conțină ca elemente definitorii de identificare a titularului: numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal, seria și numărul actului de identitate.

Ministerul de Interne dispune, în cadrul Sistemului Național Informatic de Evidență a Populației, de o rețea națională de calculatoare distribuite la Direcția de Evidență a Populației, 41 Servicii Județene și 315 formațiuni locale de evidență a populației, care gestionează concomitent 3 copii ale bazei de date pentru peste 22 milioane locuitori și baza de imagini a întregii populații, posesoare de cărți de identitate.

Experiența personalului din domeniul evidenței populației privind producerea, gestionarea și controlul emiterii actelor de identitate, poate fi utilizată pentru întocmirea și eliberarea cărților de alegător.

Având în vedere aceste considerente, precum și faptul că dreptul și practica internațională consacră, în unele țări europene (Franța, Belgia, Olanda) responsabilitățile Ministerului de Interne în organizarea și derularea alegerilor, apreciem oportun ca Ministerul de Interne să editeze cărțile de alegător și să le elibereze cetățenilor cu drept de vot.

Cartea de alegător poate fi realizată după modelul și dimensiunile cărții de identitate provizorii, din același material, având un background de aceeași complexitate, respectiv, cu stemă și spații delimitate pentru aplicarea ștampilei de votare. De altfel, procesul de eliberare a cărților de alegător se va desfășura, din rațiuni practice, concomitent cu distribuția cărților de identitate.

Noile cărți de alegător vor fi folosite atât la alegerile parlamentare și prezidențiale, cât și la cele locale și parțiale, constituind documentul oficial pe baza căruia cetățenii își vor exercita dreptul de vot.

Pregătirea tehnică și logistică pentru editarea cărții de alegător permite preluarea de către Ministerul de Interne și a activității de editare a listelor electorale, în felul acesta fluxul de comunicare se optimizează, prin dispariția verigilor intermediare.

Se estimează diminuarea la jumătate, în prima etapă, a cheltuielilor cu editarea și distribuția listelor electorale și a cărților de alegător, urmând ca, ulterior, acestea să scadă până la 10%, întrucât va exista baza de dotare.

Analiza obiectivă a experienței acumulate în cele două rânduri de alegeri parlamentare, conduce la necesitatea constituirii la nivelul sectoarelor municipiului București a unor **oficii electorale**, care să degreze activitatea mult prea complexă și extinsă, ca spațiu și timp, a biroului electoral de circumscripție. Motivarea acestei propuneri rezidă în faptul că un sector al municipiului București se situează, din punct de vedere al populației, la nivelul

unui județ mediu. Oficiile electorale vor exercita, la nivelul sectoarelor municipiului București, unele din atribuțiile biroului electoral de circumscripție, cum ar fi cele privind totalizarea rezultatului alegerilor de la secțiile de votare și transmiterea procesului-verbal biroului electoral de circumscripție.

În contextul celor menționate, Ministerul Funcției Publice și Ministerul de Interne au elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, a Legii nr.69/1992 pentru alegerea Președintelui României și a Legii nr.70/1991 privind alegerile locale, care a fost aprobat de Guvern în luna octombrie 1999 și transmis spre dezbatere Parlamentului, în procedură de urgență, la începutul lunii noiembrie a anului trecut.

Proiectul a fost avizat de Comisia pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și echilibru ecologic a Camerei Deputaților dar, cu toate diligențele reprezentanților celor două ministere, Comisia juridică, de disciplină și imunități nu a reușit, timp de două luni, să finalizeze raportul la acest proiect.

Totodată, Ministerul de Interne are nevoie, pentru pregătire logistică, tipărirea și distribuirea cărților de alegător, de o perioadă de cel puțin 6 luni de zile, calculată de la intrarea în vigoare a actului normativ de modificare a legilor electorale și a hotărârilor de Guvern, ce vor emise în aplicarea acestuia.

În ceea ce privește editarea listelor electorale de către Ministerul de Interne, această operațiune necesită o perioadă de o lună de zile pentru achiziționarea tehnicii de calcul și a imprimantelor și, încă o lună pentru încărcarea în evidența computerizată a datelor privind arondarea localităților.

Având în vedere cele de mai sus, pentru ca la alegerile parlamentare și prezidențiale din anul 2000 cetățenii să-și exercite dreptul de vot pe baza cărții de alegător, este imperios necesar ca modificările la cele 3 legi electorale să fie aprobate cel mai târziu până la data de 15 mai 2000, aceste considerente impunând elaborarea proiectului prezentei ordonanțe de urgență, pe care îl supunem spre adoptare.

Ministrul Funcției publice

Vlad Roșca

Ministrul de Interne

Constantin Dudu Ionescu

AVIZĂM FAVORABIL:

Ministrul Finanțelor

Decebal Traian Reștes

Ministru de Stat,
Ministrul Justiției,

Valeriu Stoica